

Sandviksvassdraget renner ut i Oslofjorden. Vassdraget dekker omtrent kommunens areal, og strekker seg i nord også inn i kommunene Hole og Ringerike. Om lag halvparten av nedbørsfeltet på 225 km² ligger utenfor Bærum kommune.

Sandviksvassdraget er det største og viktigste lakse- og sjørretvassdraget i Oslo og Akershus.

Sandviksvassdraget ble varig vernet mot kraftutbygging ved Stortingets behandling av verneplan for vassdrag i 1973, og sorterer under forskriften om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag.

Geologi og næringsforhold

I lavereliggende deler av Bærum består grunnen av fossilrike skifere av leirstein og kalk fra kambrosilurtiden. Sandvikselva og Isielva renner i de nedre/midtre delene over sandstein. Over berggrunnen er det stedvis tykke løsmasseavsetninger dominert av typen hav-, fjord- og strandavsetninger. Ved Wøyen er det elveavsetninger med større innslag av sand. Kalkbergartene gjør at vannmassene blir tilført nye næringsalter og at

Hydrologi

Middelvannføringen i Sandvikselva er ca. 4,3 m³/s målt ved Bjørnegårdsvingen. Elva regnes som en typisk flomelv med raske og høye flomtopper som avløses av perioder med lav vannføring. Spesielt utsatt for flom er Vøyenenga og elvestrekningen nedenfor. Bebyggelsen som ligger mellom Isielva og Ringeriksveien er til dels svært utsatt for flom. Storflommen i oktober 1987 målt ved Bjørnegårdsvingen var over 100 m³/s. Det vanligste flomtidspunktet er om høsten, men vår og sommerflommer forekommer. Elva har blitt rettet ut og kanalisert med kunstige utfyllinger over en lengre

Kultur

Det er gjort funn av økser, sigder og lignende fra tiden 3800-1000 år f. Kr på områdene Isi, Wøyen og Økri. De første gårdene ble ryddet i eldre jernalder (ca. 500 f. Kr. 600 e.Kr.). Opp gjennom tidene har virksomheter særlig vært knyttet til elva, gårdene og ride/kjøreveien mot Ringerike. De fleste kulturminnene i planområ-

Fiske

Laks og sjørret kan vandre opp til Vøyenfossen (Lomma) og til Bjørum sag (Isielva). Denne strekningen er totalt på om lag 9 km. Spesielt utsatt er elva for industrien i området. Firmaet Technoterm jobbet i 2005 med et kjøleanlegg for en bedrift i Rud-Hauger næringspark da ammoniakk rant ut i Sandvikselva og drepte all fisk og skadet miljøet i elva nedstrøms Løxa.

Elveniøye er også en annen anadrom fiskeart som finnes i Sandvikselva. Ålefisket har avtatt mye de senere årene. Det har vært fisket ål langt oppe i Kjaglidalen, i Ålevann. Stovivann har også vært et viktig ålevann.

Elvestrekningen fra Krokskogen til fjorden ved Sandvika er et av de viktigste naturområdene i Bærum kommune. Her er det registrert flere naturtyper og rødlistearter. Det er etablert mye industri og næring i umiddelbar nærhet til elvekanten. Naturverdiene som elva representerer har fått økt oppmerksomhet de senere år både hos kommunen og private organisasjoner. Lokale velforeninger og organisasjoner har vært viktige pådrivere for økt fokus på Sandviksvassdraget og miljøproblematikk i Skuidalen.

pH heves. Dette bidrar til å nøytralisere utslipp med lav pH.

I de høyereliggende områdene i nord vokser barskog, mens i dalområdene og i de lavereliggende områdene finnes løvskog og også edelløvskog. Deler av vassdraget er vernet på grunn av disse spesielle naturforholdene.

periode, noe som har fått betydning for vannhastigheten ved flom.

Laveste vannføring ved Bjørnegårdsvingen var 0,1 m³/s, målt i 2003.

Øvre del av vassdraget er svakt surt. Berggrunn, løsmasser og forurensingstilførsler gjør at pH øker nedover i vassdraget. Ved Bjørnegårdsvingen er pH-verdien i underkant av 8. en svært gunstig verdi for laks og sjørret.

det kan knyttes opp imot dette. Franzefoss kalkmølle, Bjørum Sag, veifaret i Bjørumdalen og Bjørnegård er viktige kulturmiljøer langs Sandviksvassdraget. Ellers er det flere eldre broer, fiske og vaskeplasser og andre kulturminner som er tilknyttet vassdraget.

Bærum kommune kultiverer vassdraget. I samarbeid med flere lag og foreninger driver de Hamang klekkeri for laks- og ørretrogn. På sommeren er Franzefoss et sosialt samlingspunkt for fiskeinteresserte, som observerer laks og sjørret som hopper i fossen eller går opp i fisketrappen, eller står i kulpen nedenfor.

Bærum Jeger og Fiskeforbund og Vestre Bærum Sportsfiskere deler fiskeretten i vassdraget mellom seg. Det kreves medlemskap i en av foreningene for å få kjøpt fiskekort.

Biologisk mangfold

Vassdraget med kantsoner utgjør en nesten sammenhengende grønn korridor fra Bærumsmarka til fjorden. Flere steder langs elva har tilnærmet intakte kantsoner og enkelte flommarker er bevart. Kantsonene varierer fra nærmest fraværende på grunn av utbyg-

ging, industri og veier, til 100 meter enkelte steder. Kantvegetasjon skjærer mot lysinnstråling, fungerer som grøntkorridor for dyrelivet, virker stabiliserende på elvekanten og bidrar til tilførsel av dødt organisk materiale som er sentralt for økosystemet langs elva.

Rødlistede arter

Biofokus har registrert 64 naturtypelokaliteter hvorav 17 fikk verdi svært viktig A, 41 viktig B og 6 fikk lokalt viktig C. Totalt er det funnet 79 rødlistede arter i disse lokalitetene. Isielva er registrert som et viktig bekke- drag er rik edelløvsog, rik blandingsskog i lavlandet, store gamle trær, gråor heggeskog, samt naturtypen kroksjøer, dammer og meanderende elveparti.

Blant rødlisterarter som er registrert langs vassdraget er flere sjeldne insekter tilknyttet vann og løvsog, samt sopparter. Sandviksvassdraget vurderes som et nasjo-

nalt viktig område for bevaring av biologisk mangfold på tross av inngrep, press på områder, spredning av fremmede arter og nedgang i bestanden av laksefisk.

Elvestrekningen fra utløpet ved Sandvika til Kjaglidalen har en viktig funksjon som viltkorridor. Bever finnes i de nedre delene av vassdraget, mens det er gode forhold for vintererle lenger opp. Andefugl bruker vassdraget som korridor for trekkroute, samt yngleområde og rasteområde. Gråhegre og uvanlige arter som dvergdykker og isfugl er også påvist på strekningen.

Fremmede arter

Fremmede arter er en stor utfordring langs vassdraget tross en viss bekjempelse. Av artene som er på fremmarsj er kjempebjørnekjeks, parkslirekne og iberiaskogsnegl.

Engervann